

Tilsynsrapport

sak 2017-03

Trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar
med vegsikkerhetsforskriften

Saksnummer	2017-03
Publiseringsdato	03.04.2017
Tilsynslag	Bente Irene Berland Molland, tilsynsleiar Sverre Slettemark, fagrevisor veg Liv Rørlien, fagrevisor juridisk
Tilsynspart	Statens vegvesen, Region midt

Om rapporten

Denne rapporten er basert på tilsyn i Statens vegvesen, Region midt. Tilsyns-saken omhandler trafikksikkerhetsrevisjoner i samsvar med vegsikkerhetsfor-skriften.

Rapporten inneholder en oppsummering av tilsynet og en presentasjon av til-synsfunn.

Tilsynspart skal innen fastsatt frist komme med tilbakemelding på hvordan avvikene vil bli håndtert, sammen med en tidsplan for gjennomføring.

03.04.2017

Sign.:

Bente Irene Berland Molland
tilsynsleder

Sign.:

Trude Tronerud Andersen
direktør

Sammendrag

Tilsynssaken har undersøkt om Statens vegvesen, Region midt har gjennomført trafiksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Saken viste at Region midt gjennomførte trafiksikkerhetsrevisjon for 12 av 14 vegprosjekter i 2016.

Innhentede data har vist at fem av 12 revisjoner ikke er gjennomført innen fristene.

Regionen har tatt stilling til trafiksikkerhetsproblemene som er beskrevet i revisjonsrapportene.

Samlet sett viste tilsynssaken at Region midt i stor grad har gjennomført trafiksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Innhold

1. Bakgrunn	5
2. Mål og problemstillinger	6
3. Gjennomføring og metode	7
4. Tilsynskriterier	9
5. Tilsynsresultater	11
Vedlegg 1: Sammenstilling av innhentede data	17

1. Bakgrunn

Vegsikkerhetsforskriften trådte i kraft oktober 2011 og setter krav til at alle vegprosjekt på TEN-T-vegnettet skal revideres flere ganger i løpet av prosjektforløpet.

Trafikksikkerhetsrevisjon skal være en barriere for å avdekke trafikksikkerhetsproblemer både i reguleringsplanfasen, prosjekteringsfasen og i byggefasen.

Tidligere tilsynssaker har vist at det er lite kjennskap til og kunnskap om vegsikkerhetsforskriften i regionene, og at det er uklart hvordan regionene skal implementere forskriften. Sakene har også vist at trafikksikkerhetsrevisjoner i liten grad blir gjennomført.¹ Vegtilsynet mener at dette arbeidet er så viktig for trafikksikkerheten at vi ønsker å undersøke gjennomføringsgraden i tre nye regioner: Region midt, Region øst og Region vest.

Etter tilsynssak 2014-04 gjennomførte Region midt flere tiltak som skulle sikre at trafikksikkerhetsrevisjoner blir gjennomført. Ett av tiltakene var interngodkjenning av alle reguleringsplaner før planforslaget sendes over til kommunen for offentlig ettersyn. I interngodkjenningen skal trafikksikkerhetsrevisjon være omtalt. I tillegg ble det etablert en ny stilling som prosjektkoordinator, og funksjonen skulle bidra til å profesjonalisere prosjektgjennomføringen.

¹ Sak 2012-02 *Trafikksikkerhetsgjennomgang i utbyggingsfasen*, Sak 2014-04 *Avviks- og fråviksbehandling i reguleringsplanfasen* og Sak 2015-04 *Trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar med vegsikkerhetsforskrifta*

2. Mål og problemstillinger

Målet med tilsynet har vært å undersøke om Statens vegvesen, Region midt har gjennomført trafikksikkerhetsrevisjoner i samsvar med krav i vegsikkerhetsforskriften.

Problemstilling

Ble det gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon av reguleringsplaner, av detaljprosjektering og av ferdig anlegg før åpning?

3. Gjennomføring og metode

Tilsynssaken er gjennomført som en revisjon.²

Vegtilsynet sendte varsel om tilsyn 8. februar 2017. Det ble gjennomført åpningsmøte med tilsynspart 15. februar 2017 for å informere ytterligere om tilsynssaken, gjøre nødvendige avklaringer om gjennomføringen av tilsynet, og å opprette en god dialog med tilsynspart.

I varselet ba Vegtilsynet om å få tilsendt en oversikt over alle vegprosjekter i Region midt som oppfylte følgende betingelser:

- gjelder riksveg (E6, E14 og E39)
- vegprosjekt som omfatter veg i dagen, dvs. ikke rene bro- eller tunnelprosjekt.
- vedtatt reguleringsplan i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016 og/eller
- ferdigstilt konkurransegrunnlag i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016 og/eller
- åpnet for trafikk i perioden 01.01.2016 til 31.12.2016

Vegtilsynet ba regionen opplyse om vegprosjektet er omfattet av vegsikkerhetsforskriften. I tillegg ba Vegtilsynet om link til eventuell revisjonsrapport og til dokumentasjon som viser at regionen har tatt stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

Vegtilsynet har hentet nødvendig informasjon fra Statens vegvesen sitt kvalitetsystem, Statens vegvesen sitt saksbehandlingssystem (SVEIS/MIME) og internt fellesområde for lagring av filer og annen dokumentasjon.

Dokumentgjennomgang er valgt som metode for å analysere innhentede data. Dokumentgjennomgangen omfatter ikke en vurdering av metodisk tilnærming og kvalitet i revisjonene.

² En revisjon er en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å skaffe tilsynsbevis og bedømme de objektivt for å bestemme i hvilken grad tilsynskriteriene er oppfylt.

Utkast til rapport ble lagt fram for Statens vegvesen, Region midt 20. mars 2017, med frist for å gi tilbakemelding på faktafeil. Tilsynspart gav slik tilbakemelding innen fristen, og dette er tatt hensyn til ved endelig tilsynsrapport.

Symbol som er brukt for å illustrere tilsynsfunnene i rapporten går fram av tabellen under:

Symbol	Vurdering av samsvar med tilsynskriterier
	Avvik: Mangel på etterleving av tilsynskriterier
	Observasjon: Innhenta data vurdert opp mot tilsynskriterier, der det er mogelegheit for forbetring. Utan forbetring kan forholdet utviklast til eit avvik.
	Tilsynskriteriene er oppfylt

4. Tilsynskriterer

Tilsynskriteriene i saken baserer seg på og er utledet fra følgende kravdokumenter og følgende prosess:

- Vegsikkerhetsforskriften³
- Retningslinjer gitt i henhold til forskrift om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften), fastsatt ved kgl. res. av 28.10.2011 (heretter retningslinjene)
- NA-Rundskriv nr 12/2012 – Om forskrift om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften) med retningslinjer, datert 17. september 2012
- Prosessen «Gjennomføre trafiksikkerhetsrevisjoner» i kvalitetssystemet⁴

Med utgangspunkt i problemstillingen og vegsikkerhetsforskriften med retningslinjer har Vegtilsynet utledet følgende tilsynskriterier:

Tilsynskriterium 1: Det skal gjennomføres trafiksikkerhetsrevisjoner.

Regionvegkontoret skal sørge for at det gjennomføres trafiksikkerhetsrevisjoner i forbindelse med gjennomføring av alle vegprosjekter i samsvar med vedtatte retningslinjer. Det skal gjennomføres revisjon ved alle trinn.

Tilsynskriterium 2: Trafiksikkerhetsrevisjonen skal være gjennomført innen fastsatte frister.

Revisjon på trinn 1 «Reguleringsplan», skal være gjennomført før vedtatt reguleringsplan.

Revisjon på trinn 2 «Detaljprosjektering», skal være gjennomført før anleggsstart, dvs. revisjonen må være gjennomført før ferdigstilt konkurransegrunnlag. Revisjon på trinn 3 «Ferdig anlegg før åpning», skal være gjennomført før veganlegget blir åpnet for trafikk.

³ Forskrift av 28.10.2011 nr. 1053 om sikkerhetsforvaltning av veginfrastrukturen (vegsikkerhetsforskriften)

⁴ Prosessen er implementert i kvalitetssystemet høsten 2016

Tilsynskriterium 3: Det skal være tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

I etterkant av revisjonen skal regionvegkontoret ta stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten, og dokumentere denne vurderingen.

Forskriften med retningslinjene setter krav til at de problemer som er beskrevet i revisjonsrapporten er tatt stilling til. Vegtilsynet har lagt til grunn at det som blir definert som avvik, feil, merknader, kommentarer mm. i henhold til generell metode for trafikksikkerhetsrevisjoner, faller inn under begrepet «problemer». Det følger ikke direkte av ordlyden i forskriften eller retningslinjene at vurdering av problemene skal dokumenteres, men Vegtilsynet har lagt til grunn at denne type vurderinger skal dokumenteres da det følger av prinsipper for god kvalitetsstyring at vurderinger kan etterprøves.

5. Tilsynsresultater

Vegtilsynet mottok informasjon om 14 vegprosjekter som oppfylte betingelsene i tilsynssaken. For 11 av prosjektene var det vedtatt reguleringsplan i 2016. Tre av prosjektene hadde ferdigstilt konkurransegrunnlag i 2016, og ett av vegprosjektene var åpnet for trafikk i 2016. Dette innebærer at det ifølge kriteriene skulle ha vært gjennomført 15 revisjoner i 2016.

Vegprosjektet «E39 Fortau, Helset» var både i trinn 2 og trinn 3 i 2016. Det skal derfor være gjennomført to revisjoner i dette vegprosjektet.

		Vedtatt reguleringsplan i 2016 (trinn 1)	Ferdigstilt konkurransegrunnlag i 2016 (trinn 2)	Åpnet for trafikk i 2016 (trinn 3)
E6	Selli-Asphaugen-Trøa	X		
E39	Vik-Nerås	X		
E39	Tautra-Nautneset	X		
E39	Julbøen	X		
E39	Ørskogfjellet, krabbefelt	X		
E39	Betna-Klettelva	X		
E6	Ranheim-Værnes Del 1- Reppe-Reitan, Trondheim k	X		
E6	Ranheim-Værnes Del 3 - Hommelvik-Værnes, Stjørdal k	X		
E6	Langnesberga	X		
E6	Mulelia	X		
E39	Molvikneset-Masdal	X		
E39	Brastad		X	
E39	Kjelbotn		X	
E39	Fortau, Hjelset		X	X

Tabell 1: Oversikt over vegprosjektene

Tilsynskriterium 1: Det skal gjennomføres trafikksikkerhetsrevisjoner.

Innhentede data

Vegtilsynet mottok revisjonsrapporter for ti av de 11 vegprosjektene på trinn 1 «Reguleringsplan» (se tabell 2).

Vegtilsynet mottok revisjonsrapport for to av de tre vegprosjektene på trinn 2 «Detaljprosjektering» (se tabell 2).

Vegtilsynet mottok ikke revisjonsrapport for det ene vegprosjektet trinn 3 «Ferdig anlegg før åpning» (se tabell 2).

Åpnet for trafikk i 2016 trinn 3)			
E6	Selli-Asphaugen-Trøa	Trinn 1	Ja
E39	Vik-Nerås	Trinn 1	Ja*
E39	Tautra-Nautneset	Trinn 1	Ja*
E39	Julbøen	Trinn 1	Ja*
E39	Ørskogfjellet, krabbefelt	Trinn 1	Nei**
E39	Betna-Klettelva	Trinn 1	Ja
E6	Ranheim-Værnes Del 1- Reppe-Reitan, Trondheim k	Trinn 1	Ja
E6	Ranheim-Værnes Del 3 - Hommelvik-Værnes, Stjørdal k	Trinn 1	Ja
E6	Langnesberga	Trinn 1	Ja
E6	Mulelia	Trinn 1	Ja
E39	Molvikneset-Masdal	Trinn 1	Ja
E39	Brastad	Trinn 2	Ja
E39	Kjelbotn	Trinn 2	Ja
E39	Fortau, Hjelset	Trinn 2 og 3	Nei/Nei***

Tabell 2: Oppsummering dokumentgjennomgang

- * Det er gjennomført en samlet trafikksikkerhetsrevisjon for disse tre vegprosjektene.
- ** Regionen har lagt fram en risikoanalyse for dette vegprosjektet. Vegtilsynet mener at dette ikke er en trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar med vegsikkerhetsforskriften.
- *** I tilbakemelding på utkast til rapport svarer Region midt: «Vegavdeling Møre og Romsdal bekrefter at det ikke er gjennomført TS-revisjon på byggeplannivå. Det er noe gjenstående arbeid før anlegget er helt ferdig. Det blir bestilt TS-revisjon på ferdig anlegg i forbindelse med ferdigstillelse.»

Vurdering

Innhentede data viser at det i 2016 er gjennomført trafikk sikkerhetsrevisjon for 12 av 14 vegprosjekter.

Vegtilsynet mener at det er grunn til å tro at de tiltakene Region midt gjennomførte som svar på tilrådingen i sak 2014-04 *Avviks- og fråviksbehandling i reguleringsplanfasen* kan ha hatt tiltenkt effekt. Det vil likevel fortsatt være viktig at regionen følger opp tiltakene for å sikre at det gjennomføres trafikk sikkerhetsrevisjoner.

Funn 1 – avvik

Statens vegvesen, Region midt har ikke gjennomført trafikk sikkerhetsrevisjon i samsvar med krav på to vegprosjekt.

Tilsynskriterium 2: Trafikksikkerhetsrevisjonen skal være gjennomført innen fastsatte frister.

Innhentede data

Gjennomgang av revisjonsrapportene viser at sju av 12 revisjoner er gjennomført i samsvar med frister gitt i retningslinjene til vegsikkerhetsforskriften. Fem av revisjonene er gjennomført etter frist (se tabell 3).

Gjennomført trafikksikkerhetsrevisjon innen fastsatt frist?			
E6	Selli–Asphaugen–Trøa	Trinn 1	Nei
E39	Vik–Nerås	Trinn 1	Nei
E39	Tautra–Nautneset	Trinn 1	Ja
E39	Julbøen	Trinn 1	Ja
E39	Ørskogfjellet, krabbefelt	Trinn 1	Ikke gjennomført
E39	Betna–Klettelva	Trinn 1	Ja
E6	Ranheim–Værnes Del 1 – Reppe–Reitan, Trondheim k	Trinn 1	Ja
E6	Ranheim–Værnes Del 3 – Hommelvik–Værnes, Stjørdal k	Trinn 1	Ja
E6	Langnesberga	Trinn 1	Nei
E6	Mulelia	Trinn 1	Ja
E39	Molvikneset–Masdal	Trinn 1	Ja
E39	Brastad	Trinn 2	Nei
E39	Kjelbotn	Trinn 2	Nei
E39	Fortau, Hjelset	Trinn 2 og 3	Ikke gjennomført

Tabell 3: Oppsummering dokumentgjennomgang

- * Det er gjennomført en samlet trafikksikkerhetsrevisjon for disse tre vegprosjektene.
- ** Regionen har lagt fram en risikoanalyse for dette vegprosjektet. Vegtilsynet mener at dette ikke er en trafikksikkerhetsrevisjon i samsvar med vegsikkerhetsforskriften.
- *** I tilbakemelding på utkast til rapport svarer Region midt: «Vegavdeling Møre og Romsdal bekrefter at det ikke er gjennomført TS-revisjon på byggeplannivå. Det er noe gjenstående arbeid før anlegget er helt ferdig. Det blir bestilt TS-revisjon på ferdig anlegg i forbindelse med ferdigstillelse.»

Vurdering

Innhentede data har vist at ikke alle revisjoner gjennomføres innen fastsatt frist. Det er viktig å gjennomføre revisjonene innen fristene slik at eventuelle trafikksikkerhetsproblemer som avdekkes på trinn 1 rettes opp før reguleringsplan vedtas, og trafikksikkerhetsproblemer som avdekkes på trinn 2 rettes opp før konkurransegrunnlaget ferdigstilles. Dette vil hindre at trafikksikkerhetsproblemer videreføres i byggefasen og eventuelt ikke oppdages før veganlegget er åpnet for trafikk.

Funn 2 – avvik

Statens vegvesen, Region midt har ikke gjennomført trafikksikkerhetsrevisjoner innen frist på fem vegprosjekter.

Tilsynskriterium 3: Det skal være tatt stilling til problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten.

Innhentede data

I alle revisjonsrapportene har regionvegkontoret tatt stilling til de problemene som er beskrevet i revisjonsrapporten. Se sammenstilling i vedlegg 1.

Vurdering

Tilsynskriteriet er oppfylt.

Vedlegg 1: Sammenstilling av innhentede data

			Gjen- nomført trafikksik- kerhets- revisjon?	Gjennomført trafikksikker- hetsrevisjon innen fastsatt frist?	Tatt stilling til proble- mene som er beskrevet i revisjonsrap- porten?
E6	Selli-Asphaugen-Trøa	Trinn 1	Ja	Nei	Ja
E39	Vik-Nerås	Trinn 1	Ja	Nei	Ja
E39	Tautra-Nautneset	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E39	Julbøen	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E39	Ørskogfjellet, krabbefelt	Trinn 1	Nei	Ikke gjennomført	Ingen rapport
E39	Betna- Klettelva	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E6	Ranheim-Værnes Del 1 – Reppe-Reitan, Trondheim k	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E6	Ranheim-Værnes Del 3 – Hommelvik-Værnes, Stjørdal k	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E6	Langnesberga	Trinn 1	Ja	Nei	Ja
E6	Mulelia	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E39	Molvikneset-Masdal	Trinn 1	Ja	Ja	Ja
E39	Brastad	Trinn 2	Ja	Nei	Ja
E39	Kjelbotn	Trinn 2	Ja	Nei	Ja
E39	Fortau, Hjelset	Trinn 2 og 3	Nei/Nei	Ikke gjennomført	Ingen rapport